

HIER HANGT VOORLEZEN IN DE LUCHT: *alle dagen voorleesweek*

An Stessens en Tine Kuypers

Het belang van voorlezen

Er gebeurt veel onderzoek naar de effecten van voorlezen. Daaruit blijkt steeds opnieuw dat voorlezen de taal- en leesvaardigheid van kinderen bevordert. Voorlezen heeft een positief effect op de woordenschat van kinderen, op hun spelling, tekstbegrip, literaire competentie én sociaal-emotionele ontwikkeling. Kinderen die worden voorgelezen, staan vaak ook positiever ten opzichte van lezen. Ook dat is een goede zaak: wie graag leest, leest beter. En wie goed leest, vergroot zijn kansen in de maatschappij.

Meer hierover op:

<http://www.lesmonitor.nu/voorlezen>

<http://jaarvanhetvoorlezen.nl/over-voorlezen/onderzoek/#more-33>

Over de auteur

AN STESENS

is medewerker nominatielezers KJV en Boekenzoeker bij Iedereen Leest.

TINE KUYPERS

is communicatiemedewerker bij Iedereen Leest.

Voorleesweek.be
iedereenleest

TUSSEN DROOM EN DAAD

Wie zijn instinct laat spreken, of wie wel eens botst op onderzoek rond voorlezen, weet dat voorlezen belangrijk is. En je moet het maar een paar keer gedaan te hebben om te weten hoe prettig het kan zijn. Toch blijkt uit een peiling in Vlaanderen en Nederland in 2013 dat veel mensen dit besef niet altijd omzetten in de praktijk. Misschien ook logisch, want het is niet

evident om tijd vrij te maken tijdens drukke lesdagen. En waarom nog energie steken in voorlezen als kinderen zelf al kunnen lezen? Maar bovenal weten veel leerkrachten niet goed hoe eraan te beginnen. Reden genoeg voor Iedereen Leest om, samen met vele partners, de Voorleesweek elk jaar opnieuw op de kalender te zetten. Dit jaar is dat van 19 tot 27 november. Tijdens de Voorleesweek willen we benadrukken hoe belangrijk voorlezen is voor jonge én voor oudere kinderen, geven we tips voor geschikte boeken

en tonen we vooral aan hoe makkelijk en fijn voorlezen kan zijn.

EERSTE HULP BIJ VOORLEESVREES

Voorlezen is gaan zitten, een boek pakken, en – nouja – beginnen voorlezen. Simpel. Maar soms ook een beetje eng. Niet elke leerkracht voelt zich even zeker als voorlezer. Voor wie

koudwatervrees voelt, kunnen deze vijf simpele tips helpen. Ze zorgen ervoor dat voorlezen in de lucht hangt, en ze maken er iets heel gewoons van, liefst nog een dagelijks ritueel – niet enkel tijdens de Voorleesweek dus.

1. *Het begint bij een boek*

De keuze aan voorleesverhalen is groot: prentenboeken, verhalenbundels, poëzie, jeugdromans, en nog veel meer. Vergeet ook de klassiekers niet! Je kan een boek kiezen dat aansluit bij een thema dat je behandelt: je vindt makkelijk boeken rond verschillende onderwerpen. Laat je eventueel helpen in je boekhandel of bibliotheek. Een boek kan bovendien het begin zijn van een klasgesprek of een creatieve opdracht. En voorlezen zet ook aan tot zelf lezen.

2. *Iedereen kan het*

Als leerkracht ben je de beste voorleesambassadeur. Maar ook andere stemmen zijn leuk: nodig collega's, ouders of bekende voorlezers uit op school. Leerlingen kunnen elkaar voorlezen. Bereid het samen voor, verken boeken en voorleestechnieken. Dat geeft vertrouwen.

3. *Voorleessfeer kan je maken*

Zorg voor aangename leesplekken op school. Een rustige, gezellige omgeving is ideaal voor een geslaagd voorleesmoment. Of kies eens een ongewone plek die aansluit bij het onderwerp van een boek. Haal ook boeken in de klas en zet ze op een zichtbare plaats. Een omgeving met veel boeken doet (voor)lezen.

4. *Voor alle leeftijden*

Voorleesplezier is voor jong en oud. Het lijkt logisch om vooral aan jonge kinderen voor te lezen. Maar ook wie

zelf kan lezen, wil best nog voorgelezen worden. Zeker voor kinderen die moeite hebben met (zelf) lezen, is luisteren naar verhalen ontspannend. Wanneer ze voorgelezen worden, kunnen ze ook boeken aan met een meer uitdagende woordenschat en verhaallijn. Je kan immers altijd een extra woordje uitleg geven.

5. *Hoe vaker, hoe beter*

Maak van voorlezen in de klas een vast ritueel. Hoe vaker je het doet, hoe meer leesplezier je doorgeeft. Begin of eindig de les, de dag of de week met een stukje voorlezen. Boeken kan je aan elke les koppelen, en passen perfect bij projecten en themadagen.

EERSTE HULP BIJ KEUZESTRESS

Het begint bij een boek. Dat is makkelijk gezegd als je tussen de volle boekenkasten in de bibliotheek of boekhandel staat. Hoe kies je een geschikt boek voor jouw doelpubliek?

Boekentips?

Op onze website, www.tijdschriftfons.be, vind je een heleboel boekentips van de auteurs. Wie nog meer tips wil, kan ook terecht op www.voorlezen.be en www.boekenzoeker.org. Uiteraard kun je ook advies vragen bij je boekhandel of bibliotheek.

Voorleesweek.be
ig tot 27 nov 2015 – iedereenleest.

iedereenleest.

Trial & error

Het voordeel van bibliotheken is dat je boeken alleen maar leent. Je kan pakken en proberen, en je zo *trial and error*-gewijs een collectie bij elkaar lezen. Wat werkt? Wat vind je lastiger? Iets voorlezen waar je je niet lekker bij voelt, werkt zelden. Vertrouw op jezelf. En betrek je collega's erbij, want wat de een niet lust, vindt de ander vast heerlijk. Voor je het weet, heb je een gevarieerde collectie verzameld.

Dat gezegd zijnde, is het altijd leuk om verhalen op rijm en gedichten te proberen. Die laten zich prettig voorlezen: je danst vanzelf mee op het ritme van de tekst. Verhalenbundels hebben dan weer een handig eindpunt waar je naartoe kan lezen. Clifffhangers werken op dezelfde manier, en zijn een handig ijkpunt als je voorleest aan oudere kinderen en jongeren. Zoek een spannend boek en maak het ondraaglijk spannend door op cruciale momenten te stoppen. Je zal zien dat ze staan te popelen om het vervolg te horen.

Investerings

Veel (prenten)boeken zijn eigenlijk een investering. Ze zijn het meer dan waard om in een klas- of schoolbibliotheek te hebben. Zo staan woordeloze prentenboeken bijvoorbeeld gewoonlijk in het kleuterrek, maar ze zijn zo open en vrij dat iedereen er de wildste verhalen bij kan vertellen. Andere boeken lijken op het eerste gezicht vooral de woordenschat van een driejarige op te bouwen, maar bieden oudere kinderen een schat aan informatie en inspiratie. Denk aan dieren en hun leefwereld, de diversiteit van een stad... En waarom het werk van befaamde illustratoren niet als kunst beschouwen, en het hebben over stijl en oeuvres? Dat is ook voorlezen: samen kijken, zoeken en vertellen.

Informatieve boeken

Informatieve boeken kunnen een toegangspoort tot lezen zijn, omdat de inhoud kinderen naar binnen trekt. Steeds vaker zijn non-fictieboeken zo meeslepend geschreven dat ze zich makkelijk laten voorlezen. Iets bijleren terwijl je schoolboeken in je tas blijven: dat is win-win.

OOK IN HET SECUNDAIR?

Het wordt keer op keer gezegd: voorlezen kan voor jong en oud. Maar hoe doe je dat in de praktijk, voorlezen aan oudere kinderen en jongeren? Willen (pre)pubers nog wel rustig naar een verhaal luisteren in de klas?

Een tip: probeer het gewoon. Voorlezen kan ook voor hen een rustmoment zijn tijdens een drukke lesdag: ze kunnen even achteroverleunen en genieten van een verhaal. Begin of eindig de les bijvoorbeeld met een gedicht, een column of een spannend kortverhaal. Illustreer een geschiedenisles met een stukje historische fictie. En aarzel vooral niet om – waar en wanneer dan ook – een fragment voor te lezen uit een boek waar je op dit moment zelf enthousiast over bent. Of zet eens een goed luisterboek op (waarom niet tijdens de les plastische opvoeding?). Niets wekt bovendien zoveel enthousiasme als een auteur uitnodigen die voorleest uit zijn of haar eigen werk. Bij het Vlaams Fonds voor de Letteren kan je daarvoor ondersteuning vragen (via www.auteurslezingen.be).

De leerlingen kunnen natuurlijk ook zélf voorlezen. Er zijn tal van mooie projecten waarbij leerlingen uit het secundair gaan voorlezen in een lokaal kinderdagverblijf, woonzorgcentrum of op de kleuterschool. Zo geven zij op hun beurt voorleesplezier door.

RUST EN KLEUR

Als voorlezen eenmaal in de lucht hangt, gaat het verder vanzelf. Dan raap je de boeken en fragmenten zo op, dan is er snel wat tijd (een paar minuten, of gewoon meteen een kwartier) gevonden, dan gaan boeken en verhalen de leerstof als vanzelf verpersoonlijken. Dan is voorlezen geen klus, maar iets dat de dagen rust en kleur geeft.

Lees jij ook voor? Laat het ons weten! Registreer je op www.voorleesweek.be en krijg een verrassend voorleesverhaal van een bekende voorlezer cadeau. Op de site vind je ook boekentips en alle praktische info.

Hier hangt voorlezen in de lucht.

Voorleesweek.be
19 tot 27 nov 2016 – iedereenleest.